

De griffie als essentiële schakel in de informatiepositie van de raad

Als voornaamste ondersteuner van de raad kan de griffie een belangrijke rol spelen in het versterken van de informatiepositie van raadsleden. Dit kan echter op veel plekken nog stukken beter. 'Er is veel winst te boeken', concludeert onderzoeker Peter Castenmiller.

Alhoewel een goede informatievoorziening aan de raad primair de verantwoordelijkheid is van het college, kan ook de griffie op verschillende momenten in het proces van raadsvoorstel tot raadsbesluit de informatievoorziening versterken. Dit begint al bij het opstellen van de raadsagenda en de aanlevering van de stukken. Uit het onderzoek blijkt dat griffies er soms voor kiezen om raadsvoorstellen te voorzien van een oplegnotitie of annotatie met inhoudelijke duiding. Dit kan raadsleden helpen om doorgaans complexe collegevoorstellen makkelijker te doorgronden.

In de praktijk komt deze vorm van ondersteuning relatief weinig voor, omdat sommige fracties aangeven daar geen behoefte aan te hebben. Castenmiller: 'Raadsleden, meestal van de coalitie, krijgen dan het gevoel dat de griffie politiek bedrijft. Dat is jammer, omdat griffies veel kennis hebben van de voorgeschiedenis en de context van bepaalde beleidsprocessen. Hiermee kunnen ze van groot belang zijn voor de raad in de voorbereiding op besluitvorming.'

Daarnaast kunnen griffiers via de zogeheten driehoek, het bestuurlijk overleg tussen de burgemeester, gemeentesecretaris en de griffier, een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de stukkenstroom en de informatievoorziening. De driehoek kan de stukkenstroom naar de raad reguleren door te toetsen of de raadsvoorstellen zich voldoende lenen voor debat, en of ze inhoudelijk voldoende duidelijkheid en argumenten bieden. 'Een goed functionerende driehoek kan optreden als kwaliteitsbewaker van de informatievoorziening van de raad', stelt Castenmiller. 'Je ziet in een enkele gemeente dat de driehoek ondermaatse voorstellen terugstuurt naar de ambtelijke organisatie.'

'Maar niet alle gemeenten hebben een goed functionerende driehoek', vervolgt hij. 'Het feit dat een driehoeksoverleg bestaat, betekent niet dat het actief wordt gebruikt. Soms is het driehoeksoverleg slechts een formaliteit, en soms vindt het maar één keer per half jaar plaats. Op die manier gaat de toegevoegde waarde ervan verloren. De burgemeester en de griffier zouden er, vanuit hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een goed functionerende raad, goed aan doen om een structureel driehoeksoverleg te voeren', adviseert de onderzoeker.

Informatiemanagement

Griffies doen overal in het land hun best om beleids- en besluitvormingsdossiers voor raadsleden beschikbaar te maken. De huidige informatiesystemen van de raad schieten daarin echter ernstig tekort, blijkt uit het rapport. Die zijn bijvoorbeeld niet ontworpen met een geavanceerde zoekfunctie, en bieden raadsleden geen inzicht in gerelateerde dossiers. Tegen griffiers zegt Castenmiller daarom: 'Investeer in een werkend raadsinformatiesysteem, dat loont. Zoek ook waar mogelijk de verbinding met de informatiesystemen van de gemeente zelf, dat is veel efficiënter.'

Het onderzoek laat bovendien zien dat griffies steeds minder tijd hebben (of maken) voor de schriftelijke verslaglegging van raads-, en commissievergaderingen, meestal om budgettaire redenen. 'Ze leunen te veel op audio(visuele) opnamen, terwijl ze een wettelijke verplichting hebben tot vastleggen van de genomen besluiten', stelt Castenmiller. 'Voor raadsleden, burgers en andere buitenstaanders is het nauwelijks meer mogelijk om terug te zoeken hoe bepaalde debatten zijn verlopen en beslissingen tot stand zijn gekomen.'

Zuinigheid

In aanvulling op de aanbevelingen voor de griffie, richt Castenmiller zich ten slotte tot raadsleden zelf. Uit het onderzoek blijkt namelijk dat die erg terughoudend zijn in het vergroten van het budget van de griffie. 'Tegen raadsleden zou ik willen zeggen: Wees niet te zuinig op de eigen ondersteuning. Professionele ondersteuning is essentieel in de uitvoering van de wettelijke taken en helpt in het beheersbaar houden van het omvangrijke raadswerk. Het maakt dat je je raadswerk ten behoeve van de inwoners zo goed mogelijk kunt doen, en daar ben je uiteindelijk voor.'